

Bosetting av flyktninger fra og med 2018

Saksbehandler: Morten Bøe	Saksnr.: 17/03898-1
Behandlingsrekkefølge	Møtedato
Formannskapet	22.01.2018
Kommunestyret	12.02.2018

Rådmannens innstilling:

Vestby kommune bosetter 10 – 25 flyktninger per år fra og med 2018. Familiegjenforening kommer i tillegg. Bosetting forutsetter tilgang på boliger og tilstrekkelige ressurser.

Vestby kommune

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Bosettingsbehovet for flyktninger er uforutsigbart og endres i takt med politiske føringer nasjonalt og internasjonalt. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet anmoder Vestby kommune om å bosette 10 flyktninger i 2018 mot tidligere vedtatt 25-30. Vestby kommune har bosatt rekordmange flyktninger de to siste årene og flyktnings-tjenesten følger disse opp i fem år etter bosetting. Alle utgifter forbundet med bosetting og oppfølging av flyktninger fem år etter bosetting dekkes av statlig integreringstilskudd og norsktilskudd. Vestby kommune har hvert år et netto overskudd etter alle utgifter er betalt. Rådmannen konkluderer med at Vestby kommune kan bosette 10 – 25 flyktninger i 2018 og fremover.

Bakgrunn for saken:

Vestby kommune har tradisjonelt vedtatt mottak av flyktninger innenfor en treårsperiode. Fra og med 2016 ble det i K-19/15 fattet vedtak om å bosette 25 flyktninger pr. år med adgang for administrasjonen å vurdere bosetting av inntil 30 pr. år hvis ressurser og boliger var tilgjengelig. Dette var med bakgrunn i anmodningstall fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

IMDi har pr. 06.11.17 anmodet Vestby kommune om å bosette 10 flyktninger i 2018. (I anmodningsbrevet fremkommer det ikke forventet antall etter 2018). Dette er 15 færre enn eksisterende vedtak. Anmodningen inkluderer ikke familiegjenforening. Nasjonalt bosettingsutvalg har basert anmodning på følgende kriterier; innbyggertall, sysselsettingsnivå og resultater i introduksjonsprogram over tid. Det er viktig å presisere at flyktninger som skal bosettes har lovlig opphold i Norge og arbeidstillatelse.

IMDi anmoder ikke Vestby kommune om å bosette enslige mindreårige flyktninger i 2018.

I perioden 2008-2015 varierte bosettingsvedtakene noe fra år til år, men i gjennomsnitt var vedtaket på 13,5 flyktninger per år og det ble i samme periode bosatt 13,75 flyktninger (i gjennomsnitt) med en økende tendens de siste årene. I tillegg var det et gjennomsnitt på 2,6 familiegjenforente pr. år. Totalt 16 personer pr. år. (Familiegjenforente er personer som etter søknad til Utlendingsdirektoratet (UDI) får innvilget opphold med en person som er bosatt som flyktning).

Siden forrige vedtak er det bosatt flere enn tidligere:

År	Bosatte flyktninger	Familiegjenforente
2016	26	1
2017	26	8

Etter bosettingsvedtaket fra 2016 ble flyktnings-tjenesten styrket med 1,2 årsverk og administrasjonen valgte å omorganisere tjenesten med egen avdelingsleder underlagt kultursjefen. Flyktnings-tjenesten følger opp bosatte personer fem år etter bosetting. Flyktnings-tjenesten har i perioden 2016 og 2017 bosatt 62 personer (inklusive familiegjenforeninger). Totalt følger tjenesten opp ca. 130 personer. Pr.

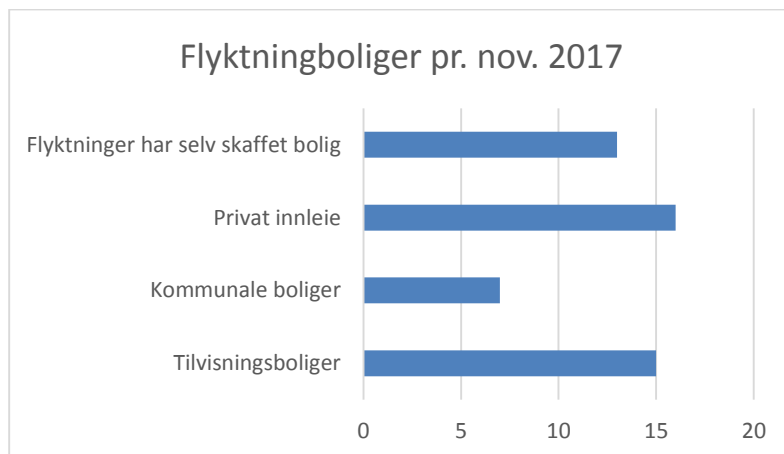
Vestby kommune

1.11.17 deltar 56 flyktninger i introduksjonsprogram, noe som er rekordhøyt for Vestbys del.

Flyktingtjenestens hovedmål er at «Bosatte flyktninger skal integreres i arbeidslivet og lokalsamfunnet», jfr. vedtatt handlingsprogram for 2017-2020.

I tillegg til de flyktninger som ble tilvist bosetting i Vestby av IMDi har kommunen i perioden mottatt ca. hundre forespørsler fra enkeltpersoner og familier om å få bosette seg i kommunen. Noen av disse har skaffet bolig tilveie selv og har hatt nettverk i kommunen allerede, og har blitt klarert av IMDi for bosetting og har dermed inngått i de ordinære bosettingstallene. Tross i en reduksjon i behovet for bosetting på nasjonalt nivå har det høsten 2017 fortsatt å komme forespørsler fra flyktninger som ønsker å bo i kommunen. Potensialet for bosetting har derfor vært større enn faktisk bosetting og flyktingtjenesten har saksbehandlet alle forespørsler.

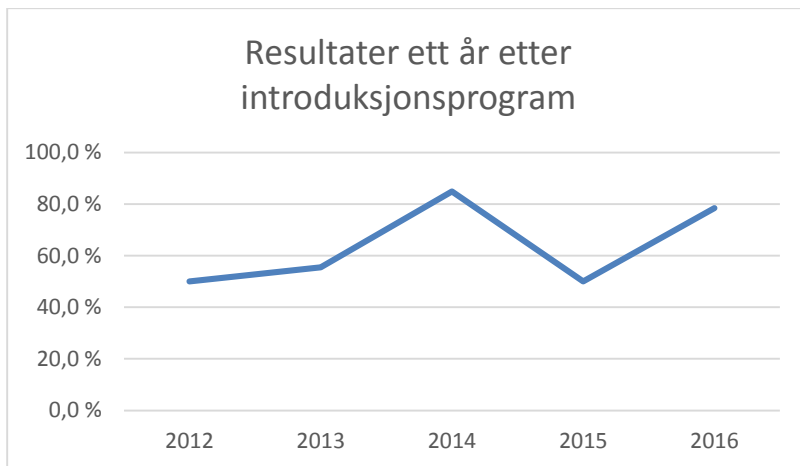
Boliger har i hovedsak vært skaffet til veie ved å inngå tilvisningsavtaler med private utbyggere som har finansiert bygging med finansiering fra Husbanken. Kommunen har tilvisningsrett i 20 år for disse boligene, men må ikke benytte denne retten. Det er også inngått avtaler om privat innleie og mange av flyktingene har skaffet bolig selv. Det vil fortsatt være behov for å fremskaffe nye boliger i 2018.

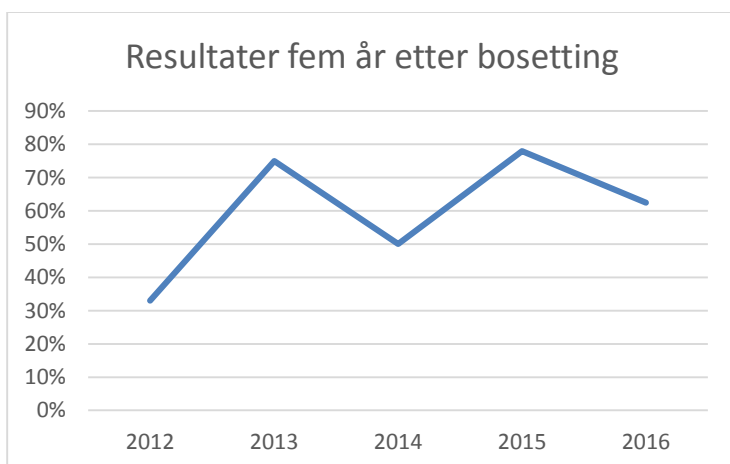
Flyktingene, familiegjenforente (og andre med rettigheter etter Introduksjonsloven) deltar på undervisning i norsk og samfunnskunnskap og introduksjonsprogram ved Follo Kvalifiseringssenter IKS. Flyktingtjenesten har formalisert samarbeid med NAV Vestby med fokus på å så tidlig som mulig knytte flyktingene til norsk arbeidsliv.

Resultater av introduksjonsprogram rapporteres i årsrapporter og tertialrapporter. Nasjonalt måles resultater ett år etter intro men flyktingtjenesten har størst fokus på at flyktingene skal bli økonomisk selvstendige over tid og måler derfor også hvor mange som er dette fem år etter bosetting.

Vestby kommune

Tabellen viser andel bosatte som er i arbeid eller utdanning (inkl. grunnskole for voksne) ett år etter avsluttet introduksjonsprogram. Nasjonalt måltall er 70%.

Tabellen viser andel bosatte flyktninger som er økonomisk selvforsørgende fem år etter bosetting.

I forbindelse med den økte ankomsten av asylsøkere og flyktninger til Norge har det frivillige engasjementet økt. I Vestby har Vestby frivilligsentral tatt et stort ansvar og flyktningtjenesten har inngått en samarbeidsavtale med frivilligsentralen som innbefatter flere aktiviteter som bl.a. månedlig internasjonal kafé på Teten. Frivilligsentralen har også samarbeidet med Røde Kors om prosjektet med flyktningsguider hvor bosatte flyktninger kan gjøre aktiviteter sammen med en lokal person som blir en veiviser til lokalsamfunnet samt en å snakke norsk med. Pr. oktober 2017 hadde 27 flyktninger flyktningsguide og seks hadde meldt interesse for flyktningsguide.

Alternativer:

1. Det bosettes 10 flyktninger i 2018. Familiegjenforeninger kommer i tillegg.
2. Det bosettes 10 til 25 flyktninger i 2018. Familiegjenforeninger kommer i tillegg.
3. Det bosettes ikke flyktninger i 2018. Familiegjenforeninger vil komme uansett.

Vestby kommune

Økonomiske konsekvenser:

Staten yter integreringstilskudd i fem år for bosatte flyktninger, og i tre år for familiegjenforente. I tillegg utbetales det tilskudd til norskopplæringen. Tilskuddene dekker driftsutgiftene ved flyktnings-tjenesten, og finansierer kostnadene knyttet til introduksjonsprogram, norskopplæringen og økonomisk sosialhjelp.

Integreringstilskudd 2017:

Tilskudd (bosettingsår)	Sats
Integreringstilskudd år 1 (2017)	235 000 kroner (enslige voksne)
	185 000 kroner (voksne)*
	185 000 kroner (enslige mindreårige)**
	185 000 kroner (barn)*
Integreringstilskudd år 2 (2016)	230 000 kroner
Integreringstilskudd år 3 (2015)	167 000 kroner
Integreringstilskudd år 4 (2014)	84 000 kroner
Integreringstilskudd år 5 (2013)	70 500 kroner
Barnehagetilskudd år 1 (2017)	25 100 kroner (engangstilskudd)
Eldretilskudd år 1 (2017)	164 200 kroner (engangstilskudd)

* Personer regnes som voksne fra og med det året de fyller 18 år.

** Enslige mindreårige flyktninger utløser integreringstilskudd År-1 med sats for enslige mindreårige flyktninger. Dette gjelder også enslige mindreårige flyktninger som har fylt 18 år ved bosetting.

Norsktilskudd per capita 2017:

Tilskuddsår*	Lav sats	Høy Sats
År 1 (2017)	13 600 kroner	31 900 kroner
År 2 (2016)	23 300 kroner	60 100 kroner
År 3 (2015)	13 900 kroner	41 600 kroner

* I kolonnen 'tilskuddsår' indikerer årstallene det året som personene som utløser persontilskuddet kom inn i målgruppen.

I 2016 og 2017 har det vært bosatt flere familier enn tidligere. Enslige utløser noe større tilskudd fra staten men medfører også en større kostnad til introduksjonsstønad enn hvis familier med flere barn bosettes. Familier medfører som regel noe økte utgifter til sosialhjelp da de som oftest er i behov av noe ekstra støtte utover introduksjonsstønad grunnet høy husleie på familieboliger.

Økonomisk resultat flyktnings-tjenesten (netto overskudd pr. budsjettår)			
2013	2014	2015	2016
-kr 2 898 695	-kr 1 541 959	-kr 1 519 395	-kr 2 140 281

Flyktnings-tjenesten følger opp bosatte flyktingene i fem år etter bosetting. Veksten i bosetting i 2016 og 2017 medfører at flyktingene bosatt i disse årene skal ha oppfølging fra flyktnings-tjenesten fram til og med 2021 og 2022.

Flyktnings-tjenesten følger pr. 1.11 opp ca.125-130 personer (eksakt antall avhenger og botid og bosettingstidspunkt). Ved redusert bosetting fra og med 2018 vil fortsatt antall personer flyktnings-tjenesten følger opp være høyere enn før. Denne

Vestby kommune

oversikten viser flykningstjenestens stipulerte oppfølgingsbehov fram til og med 2021 forutsatt at det fra 2018 bosettes i gjennomsnitt 15 personer (bosetting og familiegjenforening) pr. år:

Bosatt/familiegjenforent i:	Oppfølgingsbehov etter bosetting				
	2017	2018	2019	2020	2021
2013	19	19			
2014	20	20	20		
2015	25	25	25	25	
2016	27	27	27	27	27
2017	34	34	34	34	34
2018		15	15	15	15
2019			25	25	25
2020				25	25
Sum antall personer	125	140	146	151	126

Bosetting av 10 flykninger per år fra og med 2018 vil medføre følgende endringer i budsjettet:

Endringer i budsjett ved å bosette 10 i 2018 til forskjell fra 25	
Utgifter reduseres med	kr 4 000 500
Inntekter reduseres med	kr 4 325 000
Endring av resultat	kr 324 500

Feil! Ugyldig kobling.

Ved bosetting av 25 i 2018 er det budsjettetert med et netto resultat på -1 263 500, noe som ved bosetting av 10 dermed vil reduseres til -939 000 (fortsatt et netto overskudd).

Vurdering:

Tilstrømming av asylsøkere og flykninger er uforutsigbar. Vestby kommune har de siste årene bosatte flere flykninger enn tidligere og disse må følges opp videre for å sikre god integrering slik at bosatte flykninger kommer i arbeid, blir selvstendige og økonomisk selvforsørgende.

Anmodning på 10 personer i 2017 fra IMDi vil kunne bosettes ut i fra de ressurser flykningstjenesten disponerer i form av oppfølgingskapasitet og boliger. Det knyttes usikkerhet rundt antall familiegjenforeninger. Det er nå flere som er bosatt i de to siste år som muligens vil få dette innvilget av Utlendingsdirektoratet. Det bør derfor kunne forventes et minimum på 5 familiegjenforeninger pr. år framover. I tillegg vurderer flykningstjenesten at kommunen fortsatt vil motta forespørsler fra flykninger som ønsker å selvbosette seg i Vestby (de finner bolig selv og IMDi godkjenner bosetting). Antall slike saker er vanskelig å forutsi, men IMDi peker på at slike bosettinger fremmer integrering da flykninger raskere blir bosatt og botid på asylmottak reduseres.

Selv om bosettingsbehov fra IMDi reduseres viser oversikt over personer med oppfølgingsbehov at det ikke er grunnlag for å gjøre endringer i bemanningen i flykningstjenesten i 2018.

Vestby kommune

Bosetting fra 2019 og konsekvenser av dette vil måtte behandles når tall for 2019 og videre foreligger, men ut i fra dagens bemanningssituasjon vil det fra 2018 være mulig å bosette mellom 10 og 25 flyktninger pr. år. Rådmannen anser det fornuftig at det er fleksibilitet i antallet da det gir administrasjonen mulighet til å best mulig sørge for god utnyttelse av ressurser og boliger, og man tar høyde for mulige endringer i flyktnings situasjonen.

Konklusjon:

Rådmannens vurdering er at mottak av 10 til 25 flyktninger per år fra og med 2018 er forsvarlig.

Dersom det kommer anmodning om bosetting utover 25 personer fra 2018 vil rådmannen fremme ny sak.